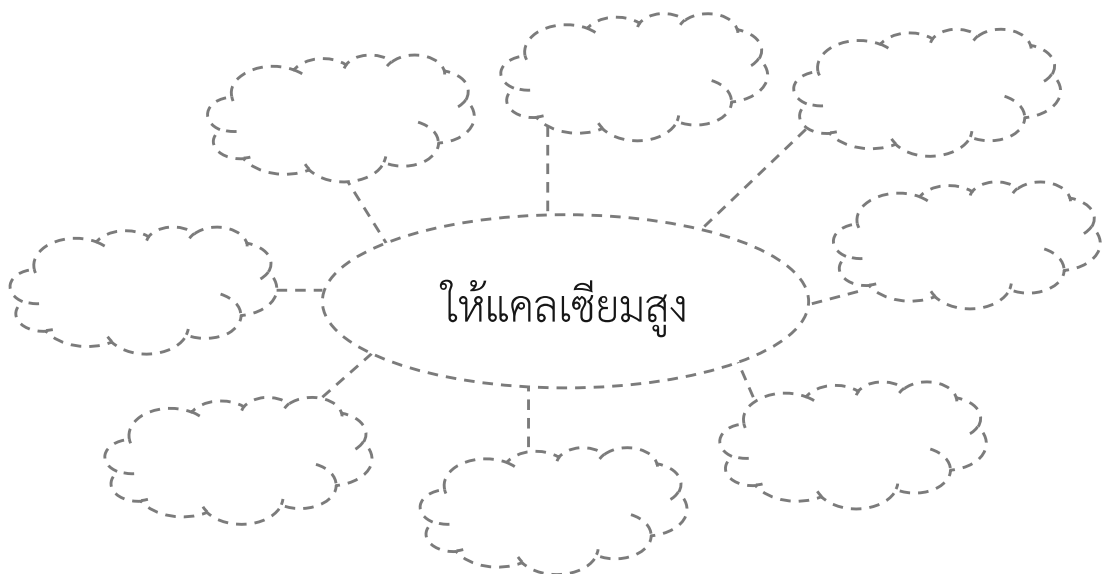
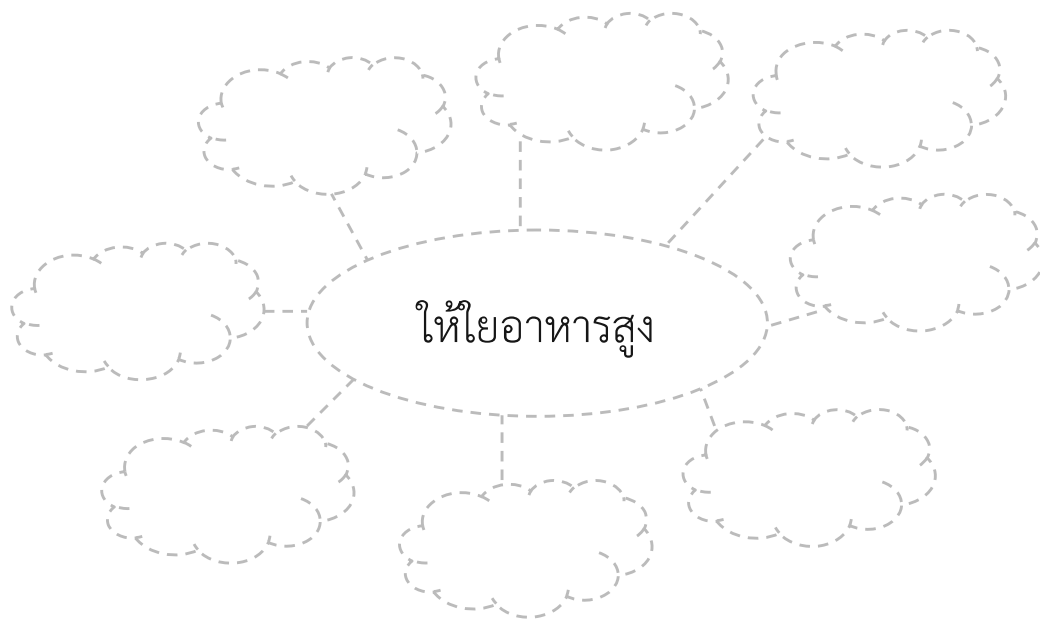
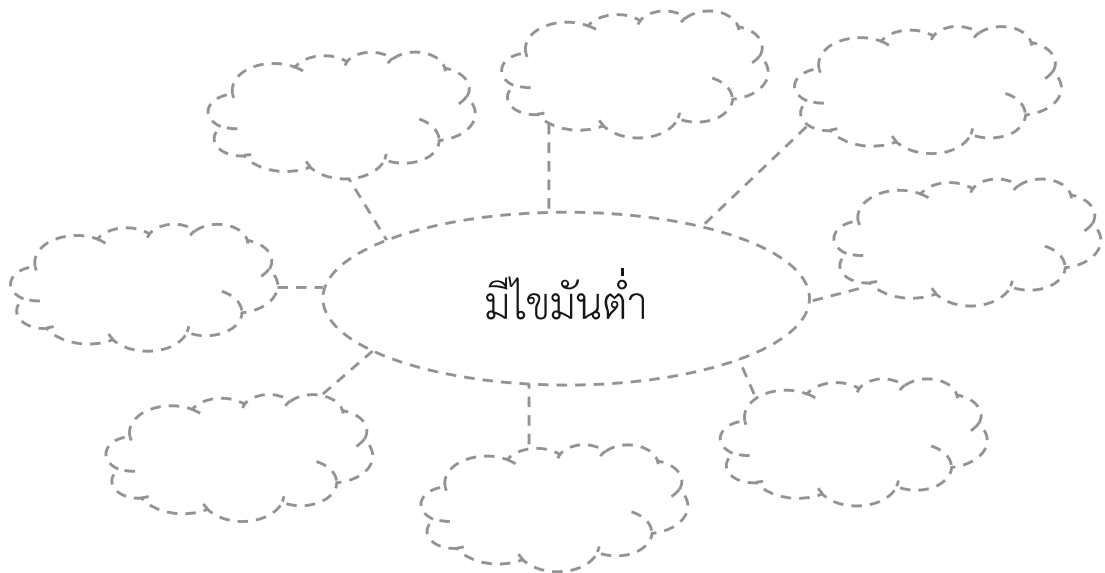
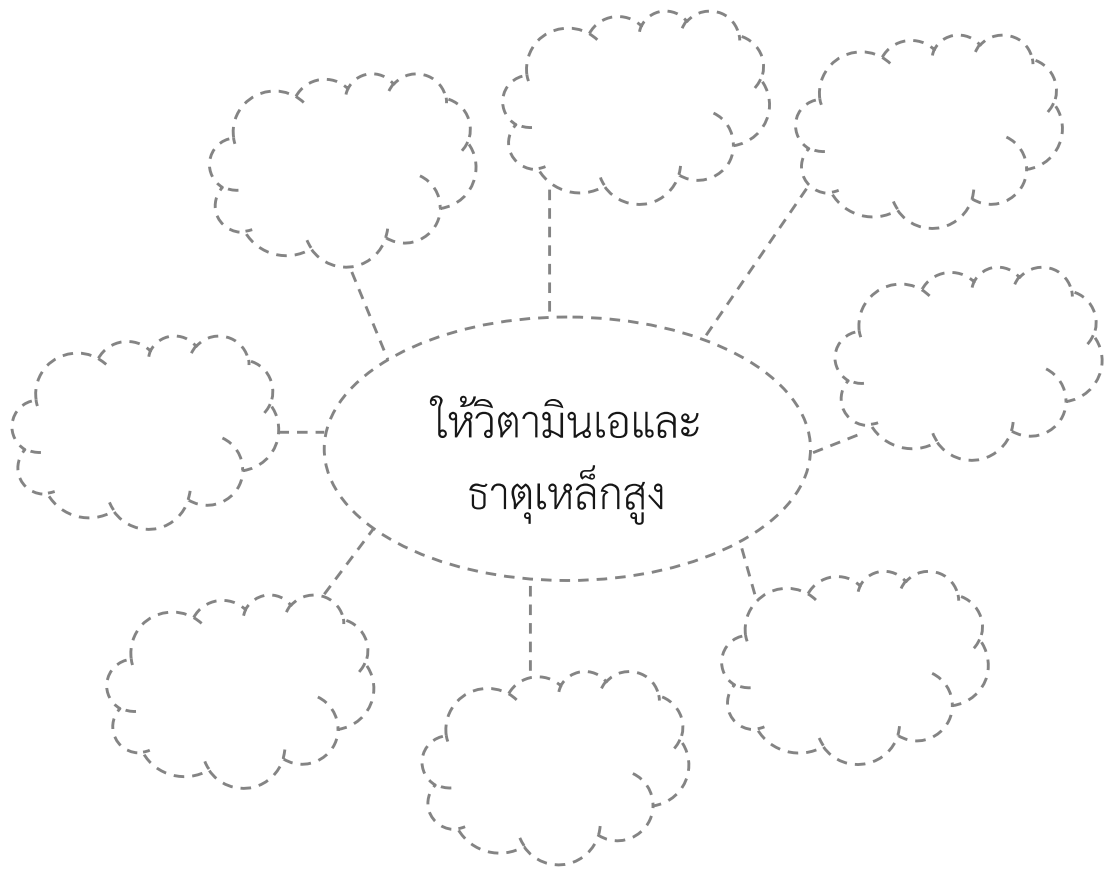

ใบงานที่ ๐๑
เขียนจำแนกคำตามกลุ่ม

คำชี้แจง เขียนรายชื่ออาหารตามที่กรมอนามัย จัดกลุ่มอาหารเป็น ๔ กลุ่ม

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

คำนาม

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียก คน สัตว์ พืช สิ่งของ และสถานที่ เช่น

โรงเรียน	ชาวไร่	แมว
นกยูง	หนังสือ	พระจันทร์
สวนสัตว์เปิดเขาเขียว	ธงไตรรงค์	พระอาทิตย์
ดอยสุเทพ	นครสวรรค์	

คำที่ใช้เรียกคน เช่น

เด็ก	เพื่อน	ย่า	ชาวไร่	ทหาร	พ่อค้า
------	--------	-----	--------	------	--------

คำที่ใช้เรียกสัตว์ เช่น

ช้าง	สุนัข	มอม	นกยูง	ปลาทุ
ม้าสีหมอก				

คำที่ใช้เรียกพืช เช่น

ต้นสัก	มะม่วง	มะม่วงน้ำดอกไม้	พริก	พริกชี้ฟ้า
มะนาว				

คำที่ใช้เรียกสิ่งของ เช่น

หนังสือ	ฟุตบอล	ข้าวเหนียวมูน	คอมพิวเตอร์
ธงชาติ	ธงไตรรงค์		

คำที่ใช้เรียกสถานที่ เช่น

โรงเรียน	ดอยสุเทพ	นครสวรรค์	สนามหญ้า
สวนสัตว์เปิดเขาเขียว			

คำนามที่ชี้เฉพาะ เป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ คน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ ซึ่งมีเพียงหนึ่งเดียว เช่น พระจันทร์ พระอาทิตย์ ธงไตรรงค์ สวนสัตว์เขาดิน

คำนามที่ไม่ชี้เฉพาะ เป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อทั่วไปไม่ได้ ชี้เฉพาะเจาะจง เช่น โรงเรียน แมว ชาวไร่ นกยูง หนังสือ

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๒
หาคำนาม

คำชี้แจง คำใดบ้างในประโยคต่อไปนี้เป็นคำนาม

๑. ชาวนาช่วยกันเกี่ยวข้าว

---

๒. พวกเขาไปเที่ยวเชียงใหม่

---

๓. วันนี้น้องจุกไม่ได้ไปโรงเรียน

---

๔. เด็กนักเรียนกำลังเล่นอยู่ที่กลางสนามหญ้า

---

๕. ในสวนสัตว์มีนกยูง นกเงือก นกแก้ว หลายตัว

---

๖. ไก่แจ้มีสุนัขแสนรักชื่อมอส

---

๗. เขาชอบไปซื้อของที่สวนจตุจักร

---

๘. แม่ค้าทำข้าวเหนียวแดงมาขายที่ตลาด

---

๙. วัดและโรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญของชุมชน

---

๑๐. เด็กหญิงเหมยอิงเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
จังหวัดตาก

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สัญลักษณ์นำรู้และการสื่อความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. คำใดเป็นคำกริยา

ก. เรา

ข. อ่าน

ค. หนังสือ

๒. “ฉันทำมะม่วงกวน” คำใดเป็นคำนาม

ก. ฉัน

ข. ทำ

ค. มะม่วงกวน

๓. ข้อใดมีคำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด

ก. “หนูทำการบ้านเสร็จแล้วค่ะ”

ข. “เธอมานี่สิ”

ค. “เราน่ะ อายุก็ขวบแล้ว

๔. “เขาชอบกินมันมาก” คำใดเป็นคำสรรพนาม

ก. มัน

ข. เขา

ค. ชอบกิน

๕. คำในข้อใด ไม่ใช่ คำนาม

ก. งูเห่า

ข. หมู

ค. เหา

๖. จากประโยค “เรานั่งดูรังกินน้ำ” ข้อใดเป็นคำกริยา

ก. เรา

ข. นั่งดู

ค. รังกินน้ำ

๗. “น้ำฝนอ่านนิทาน” คำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคคือข้อใด

ก. น้ำฝน

ข. อ่าน

ค. นิทาน

ใช้สัญลักษณ์ต่อไปนี้ตอบคำถามตามสถานการณ์ ข้อ ๘ - ๑๐

ก.

ข.

ค.

๘. ถ้านักเรียนต้องการข้ามถนนให้ปลอดภัย

ก.

ข.

ค.

๙. ถ้าคุณตาคุณยายต้องการเข้าห้องน้ำในโรงพยาบาล นักเรียนจะพาไป
ที่มีสัญลักษณ์ใด

ก.

ข.

ค.

๑๐. คุณครูมอบให้นักเรียนติดสัญลักษณ์ห้ามสูบบุหรี่ จะเลือกใช้สัญลักษณ์ใด

ก.

ข.

ค.

บทอ่าน

เรื่อง อาหารเพื่อสุขภาพ

ปัจจุบันการกินอาหารของคนไทยส่วนมาก ได้รับสารอาหารไม่เพียงพอต่อร่างกาย หรือมากเกินไป ทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง และโรคอ้วน ดังนั้น ถ้ารู้จักเลือกอาหารที่มีคุณค่า จะช่วยให้มีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย

การกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีทุกมื้อควรมีผัก ถ้าเป็นเนื้อสัตว์ต้องมีไขมันต่ำ เช่น ปลา และเนื้อไม่ติดมัน

การปรุงอาหารควรใช้วัตถุดิบที่สะอาด ปลอดภัยจากสารพิษ รสชาติไม่มันจัด เค็มจัด หรือหวานจัด เน้นการต้ม นึ่ง ย่าง อบ และทำเป็นน้ำพริก ถ้าเป็นผัดและแกงก็ใส่น้ำมันและกะทิแต่พอควร

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แบ่งอาหารเป็น ๔ กลุ่ม ตามสารอาหารซึ่งคนไทยยังกินไม่เพียงพอ หรือกินมากเกินไป จนทำให้เกิดปัญหาสุขภาพได้ ดังนี้

ใบงานที่ ๐๔ แต่งประโยค

คำชี้แจง นำคำนามที่กำหนดให้มาแต่งประโยค โดยให้คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน
ของประโยค

ตัวอย่าง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน → จังหวัดแม่ฮ่องสอนอยู่ทางภาคเหนือ

๑. เหยือกน้ำ

---

๒. สุนัขจิ้งจอก

---

๓. แม่

---

๔. โสภา

---

๕. นักเรียน

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๕ แต่งประโยค

คำชี้แจง นำคำนามที่กำหนดให้มาแต่งประโยค โดยให้คำนามทำหน้าที่เป็นกรรม
ของประโยค

ตัวอย่าง

ผม → คุณแม่พาน้องไปตัดผม

๑. วอลเลย์บอล

---

๒. กระจต่าย

---

๓. ช่างไม้

---

๔. สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

---

๕. นกขุนทอง

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

คำสรรพนาม

คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนคำนามทั้งที่เป็นผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง เพื่อไม่ต้องใช้คำนามนั้นซ้ำอีก

๑. คำสรรพนามใช้แทนผู้พูด เช่น เรา ฉัน ดิฉัน หนู ผม กระผม ข้าพเจ้า อาตมา (สำหรับพระสงฆ์)
๒. คำสรรพนามใช้แทนผู้ฟัง เช่น คุณ เธอ ท่าน โยม (สำหรับพระสงฆ์)
๓. คำสรรพนามใช้แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง เช่น เขา มัน ท่าน พระองค์

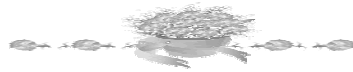
โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บทสนทนา

ปีติพูด: สวัสดีอีม วันเสาร์ที่ผ่านมานี้ เธอไปเที่ยวทะเลกับครอบครัวมาหรือ? “เล่าให้ผมฟังหน่อยสิทะเลสวยไหม”

อีมพูด: สวัสดีจ๊ะ ปีติ ฉันไปเที่ยวที่สันทิปปได้ไปเล่นน้ำที่หาดนางรำน้ำทะเลใสสะอาดสวย พอเวลากลางคืนก็ไปดูเขาจับปลาด้วย ฉันว่าถ้าเธอไปต้องชอบแน่เลย

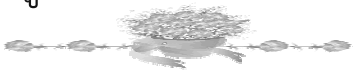

“ทุกอย่างทางนี้เตรียมเรียบร้อยแล้วครับ ผมว่าคุณเดินทางมาเลยครับ”

“เราเอาใบยางพารามาหมักในน้ำทิ้งไว้หลายวันพอให้เนื้อใบเปื่อย...”

“เก่งมากจ๊ะ หนูน่ารักจังเลย”

“พอเครื่องบินล่อแต่ะพื้นดินหนูก็นึกถึงคุณเป็นคนแรก”

“พรุ้งนี้ตั้งแต่เข้าอามามีกิจกรรมตั้งแต่วัน โยมไม่ต้องรอ”

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๖

จัดกลุ่มคำสรรพนาม

คำชี้แจง อ่านบทสนทนาต่างๆ จากที่กำหนดให้แล้วหาคำสรรพนามที่ใช้แทนคำนาม (แทนผู้พูด, แทนผู้ฟัง, แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง)

๑. สรรพนามแทนผู้พูด

---

๒. สรรพนามแทนผู้ฟัง

---

๓. สรรพนามแทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๗

คำสรรพนาม

คำชี้แจง คำใดบ้างในประโยคต่อไปนี้เป็นคำสรรพนาม

๑. ใครก็เคยทำผิดกันทั้งนั้น

---

๒. ฉันคิดถึงคุณมาก

---

๓. ผมเลี้ยงแมวไว้ตัวหนึ่ง มันฉลาดแสนรู้มาก

---

๔. ทุกวันนี้เธอรู้ไหมว่าเขานิยมใช้โทรศัพท์มือถือกัน

---

๕. โยมพุ่มนี้อาตมาจะไปช่วยผูกผ้าที่วัดได้

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๘

แต่งประโยค

คำชี้แจง แต่งประโยคโดยใช้คำสรรพนาม

๑. พี่ชายเพื่อนของฉันคนนั้น _____ เป็นนักฟุตบอลทีมชาติด้วยนะ
๒. “ _____ จะไปตลาดกับคุณแม่นะคะ ” เพชรใส่หูฟังกับแม่
๓. สุนัขของฉัน _____ ชอบกั๊กร่องเท้า
๔. แวนกับอ้อยอยู่สี่เหลี่ยม _____ อยู่สี่มวง
๕. อาตมาเห็นดีด้วยกับ _____ นะ
๖. ชมพู่พูดว่า “อาหารอร่อยมาก _____ จะไปเติมอีก”
๗. วิไลพูดกับสุรีว่า “ _____ ควรรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นบ้าง”
๘. เมื่อเช้านี้ _____ เห็นคุณแม่ของ _____ เดินซื้อของอยู่ที่ห้าง
๙. _____ เคยไปเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์ไหม
๑๐. ดาราบอกกับนารีว่า “ครูสั่งว่าพรุ่งนี้ตอนเช้าให้ _____ และ _____ ไปรอที่รถที่จะไปโรงเรียนบนดอย”

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

หน้าที่ของคำสรรพนาม

คำสรรพนามทำหน้าที่ในประโยคเหมือนกับคำนาม คือ

๑. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น

◆ ฉันเลี้ยงปลากัด

◆ หนูไปตลาดกับแม่ นะคะ

◆ มันชอบเฝ้าบ้าน

◆ ใครๆ ก็ชอบดูละครหลังข่าว

๒. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น

๑ ดินสอของฉันหายใครเอามันไป

๑ พวกเรานิยมยกย่องท่าน

๑ ผมคิดถึงคุณ

๑ พ่อรักผม

โครงการสื่อ ๒๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๙ แต่งประโยค

คำชี้แจง แต่งประโยคโดยใช้คำสรรพนามทำหน้าที่เป็น ประธาน ของประโยค

๑.

๒.

๓.

คำชี้แจง แต่งประโยคโดยใช้คำสรรพนามทำหน้าที่เป็น กรรม ของประโยค

๑.

๒.

๓.

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

บทอ่าน

เรื่อง ป่าชายเลน

ป่าชายเลนเป็นป่าที่มีต้นไม้ไม่ผลัดใบอยู่ตามชายฝั่งทะเล บริเวณปากแม่น้ำ ปากอ่าว ทะเลสาบ และเกาะ มีดินเป็นเลนเพราะเป็นบริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึง พบมากในแถบเขตร้อน เช่น แถบเอเชีย

ป่าชายเลนในประเทศไทย อยู่แถบฝั่งทะเลภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคใต้ทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก

พันธุ์ไม้ที่สำคัญในป่าชายเลน เช่น โกงกาง ลำพู แสม ฯลฯ

ส่วนสัตว์ที่มีมาก เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา งู ลิง นก ฯลฯ

ประโยชน์ที่สำคัญของป่าชายเลน

๑. เป็นแหล่งอาหารของสัตว์น้ำพวกเศษไม้ใบไม้ที่ร่วงลงมา จะย่อยสลายเป็นอาหารของสัตว์อาหารของสัตว์เล็ก เช่น หอย ปู ส่วนสัตว์น้ำที่ใหญ่กว่าก็มากอยจับสัตว์เล็กๆ เหล่านี้กินเป็นอาหารอีกทอดหนึ่ง

๒. เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในระยะตัวอ่อน จึงเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงตัวอ่อน เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา และสัตว์น้ำอื่นๆ

๓. เป็นที่กำบังลดความรุนแรงของคลื่นลม ป้องกันการพังทลายของดินชายฝั่ง มิให้เกิดความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยของชาวบ้านที่อยู่ใกล้ป่าชายเลน

๔. ช่วยกรองของเสีย เช่น ขยะ ไม่ให้ไหลลงสู่ทะเล อันอาจเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ

จะเห็นได้ว่า ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อเรามาก เราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์ไว้มิให้เสื่อมโทรม

หนังสือเรียน ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ร่วมกันคิด ร่วมกันตอบ

๑. จังหวัดที่นักเรียนอยู่มีป่าชายเลนหรือไม่ บอกชื่อจังหวัดที่มีป่าชายเลนตามที่นักเรียนรู้จักมาแล้วแลกเปลี่ยนกัน
๒. พันธุ์ไม้ที่สำคัญในป่าชายเลนมีอะไรบ้าง
๓. สัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลนมีอะไรบ้าง
๔. ป่าชายเลนมีประโยชน์อย่างไร เหตุใดเราจึงต้องช่วยกันดูแลไม่ให้เสื่อมโทรม

บัตรคำ

กระโดด

เดิน

อ่าน

เขียน

มอง

ชอบ

หัวเราะ

เตะ

ร้องไห้

คลาน

ใบความรู้

คำกริยา คือ คำที่บอกอาการกระทำ หรือบอกสภาพอย่างใดอย่างหนึ่งของ คน สัตว์ สิ่งของ เช่น

สุนัขวิ่งเร็ว

อันดีใจมาก

ชิงว้ายน้ำแก่ง

พ่อหัวเราะเสียงดัง

แม่ปลุกผักสวนครัว

คุณครูรับประทานอาหารกลางวันแล้ว

ไฟฟ้าในโรงเรียนดับหมดทุกดวงตั้งแต่เช้า

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๐

เติมคำ

คำชี้แจง เติมคำให้สมบูรณ์ต่อท้าย กระ ซึ่งเป็นคำกริยาโดยคิดหาคำที่มีความหมายตรงกับคำอธิบายศัพท์

คำอธิบาย

๑. ยกเท้ากระแทกลงไป ๒. กระทบโดยแรง ๓. ดิ่งเข้ามาโดยเร็วทันที ๔. วุ่นวายใจ แสดงอาการ วุ่นวายไม่สิ้นสุด ๕. เอาสิ่งที่เป็นผืนแผ่นบางๆ โบกลงไป	๖. ใช้มือหรือสิ่งใดๆ กระแทก ๗. ทะลักออกมาจากคอ ๘. รีบเร่งอย่างไม่นอนใจ ๙. เอาสิ่งที่มีลักษณะยาวกระแทก ๑๐. อาการที่อุ้มเด็กเข้าสะเอว หรือสะพายของโตงเตงไป

๑. กระ _____

๖. กระ _____

๒. กระ _____

๗. กระ _____

๓. กระ _____

๘. กระ _____

๔. กระ _____

๙. กระ _____

๕. กระ _____

๑๐. กระ _____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๔

ขีดเส้นใต้คำกริยา

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำกริยาจากประโยคที่กำหนดให้

๑. ศรีสุดาหัวเราะเสียงดัง
๒. คุณพ่อปลุกพริกอยู่หลังบ้าน
๓. โตโตกอดตุ๊กตาหมี
๔. คุณแม่ทำขนมบัวลอย
๕. โดมรับประทานไอศกรีม
๖. น้องพิมร้องไห้เสียงดังลั่นห้อง
๗. มอสกระโดดโลดเต้นด้วยอาการดีใจ
๘. หม่าพลักเก้าอี้ล้ม
๙. สายป่านทำอาหารเช้า
๑๐. พี่เด็ดดอกมะลิให้ยาย

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ตารางอักษรหาคำนาม คำกริยา

คำชี้แจง วงกลมคำที่เป็นคำนาม และคำกริยาตามแนวตั้งและแนวนอน แล้วเขียนคำลงในช่องว่าง

เ	ช	ค	ณ	ะ
ช	ต้	ว	า	ด
อ	อ	า	เ	ม
ก	ง	ม	ห	า
ต	อ	รั	มี	อ
ป	า	ก	อ	จ
ร	จ	บิ	น	ก
ถ	น	น	ย	ร

คำนาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำกริยา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๕

เติมคำกริยา

คำชี้แจง เลือกคำกริยาลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

๑. เมื่อคืนอ่านหนังสือจนดึก ทำให้หนูแดง_____ตื่นสาย
๒. คุณแม่_____สลัดผักและไก่ทอด
๓. อี้อ่างตัวใหญ่_____ลงในสระน้ำ
๔. ดำ_____ไปเก็บว่าวที่ตก
๕. เธอช่วยคุณแม่_____ใบไม้ทุกวัน
๖. ลูกจันทร์ยกมือ_____พระที่หน้าวัด
๗. ยาย मैं _____อย่างมีความสุขเมื่อได้รับของขวัญ
๘. คุณป้า_____ส่งเสียงดัง เมื่อฟังเรื่องขำขันจากวิทยุ
๙. ตู๊กตา_____เพลงเวลาอาบน้ำ
๑๐. พลอยใส_____สวิตช์พัดลมก่อนออกจากบ้าน

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๖

เติมคำกริยา

คำชี้แจง เติมคำกริยาลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. ดิน หางหมู

๒. ปลาสองมือ

๓. หนู ถังข้าวสาร

๔. ทองหลังพระ

๕. เต้าหาเสี้ยน

๖. ครกขึ้นภูเขา

๗. ใบตองแห้ง

๘. น้ำพริกละลายแม่น้ำ

๙. กา พริก

๑๐. ผู้ชาย เรือ

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

ป้ายเครื่องหมายในอาคารสถานที่

ป้ายห้องน้ำ ชาย - หญิง

ป้ายเครื่องหมายห้องน้ำ ชาย - หญิง ซึ่งจะมีสัญลักษณ์รูปผู้ชาย แทนห้องน้ำผู้ชาย และมีสัญลักษณ์รูปผู้หญิง แทนห้องน้ำหญิง

ป้ายบอกทางออก

หมายถึง ขวามือมีทางออก

ซึ่งจะมีคำหรือลูกศรบอกทิศทางการออกจากบริเวณหรือสถานที่นั้นๆ

ป้ายบอกทางออก

หมายถึง ซ้ายมือมีทางออก

ซึ่งจะมีคำหรือลูกศรบอกทิศทางการออกจากบริเวณหรือสถานที่นั้นๆ

ห้ามสูบบุหรี่ หมายถึง ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณนี้

สถานที่บางแห่งห้ามสูบบุหรี่เพราะทำให้อากาศเสีย ควันบุหรี่ รบกวนผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง ส่งผลให้เกิดมะเร็งปอด ยกตัวอย่าง

สถานที่ห้ามสูบบุหรี่ เช่น โรงพยาบาล บนรถโดยสาร สนามบิน

สถานที่ราชการ โรงเรียน บริเวณวัด ในห้างสรรพสินค้า ซึ่งสถานที่หลายๆ

แห่งอาจจัดให้มีที่สูบบุหรี่ไว้ให้

ป้ายบอกทางหนีไฟ

หมายถึง ขวามือมีทางหนีไฟ

ซึ่งจะมีคำหรือลูกศรบอกทิศทางการออกจากบริเวณหรือสถานที่นั้นๆ

ป้ายบอกทางเข้า

หมายถึง ข้างหน้าเป็นทางเข้าซึ่งจะมีคำ

หรือลูกศรบอกทิศทางการเข้าไปบริเวณหรือสถานที่นั้นๆ

ป้ายบอกการขึ้นลงบันได

หมายถึง การขึ้น-ลง

ตึกหรืออาคารสถานที่นั้นๆ ถ้าขึ้น - ลง ชั้นเดียวควรใช้บันได เพื่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และอุปกรณ์

ป้ายบอกกรณีเกิดเพลิงไหม้

หมายถึง สัญลักษณ์บอก

กรณีเกิดเพลิงไหม้

ป้ายห้ามใช้ลิฟท์

หมายถึง สัญลักษณ์ห้ามใช้ลิฟท์

และยังมีเครื่องหมาย อีกมากมายในสถานที่หรืออาคารต่างๆ ที่มักจะแสดงไว้ให้นักเรียนหรือคนทั่วไปให้ได้สังเกตพบเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกหรือเป็นข้อควรระมัดระวังเป็นเบื้องต้น ซึ่งควรทำความเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๑๗

เติมข้อความ

คำชี้แจง เติมข้อความในป้ายเครื่องหมายในอาคารสำนักงานให้ถูกต้อง

๑.

_____

๒.

_____

๓.

_____

๔.

_____

๕.

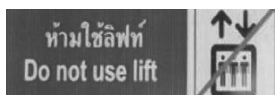
_____

๖.

_____

๗.

_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ป้ายจราจรประเภทป้ายบังคับ

"ห้ามกลับรถไปทางขวา"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางขวาไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

"ห้ามกลับรถไปทางซ้าย"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางซ้ายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

"ห้ามแซง"

ความหมาย ห้ามมิให้ขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

"ห้ามรถจักรยานยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

"ห้ามคน"

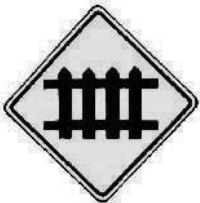
ความหมาย ห้ามคนผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

ป้ายจราจรประเภทป้ายเตือน

"ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย ทางข้ามหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกีดขวางกั้นทาง

"ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย ทางข้ามหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกีดขวางกั้นทาง ก่อนที่จะข้ามรถผ่านป้ายนี้ ให้ข้ามรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะหยุดรถได้เมื่อมีเสียงสัญญาณของเจ้าหน้าที่ตั้งขึ้น

"สะพานแคบ"

ความหมาย ทางข้ามหน้ามีสะพานแคบ รถเดินหลีกกันไม่ได้ ให้ข้ามรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนมา จากอีกฝ่ายหนึ่งของสะพาน ถ้ามี ป้ายอื่น ติดตั้งอยู่ ก็ให้ปฏิบัติตามป้ายนั้นๆ ด้วย

ใบงานที่ ๑๗

เติมข้อความ

คำชี้แจง เติมข้อความในป้ายเครื่องหมายในอาคารสำนักงานให้ถูกต้อง

๑.

_____

๒.

_____

๓.

_____

๔.

_____

๕.

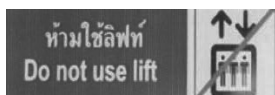
_____

๖.

_____

๗.

_____

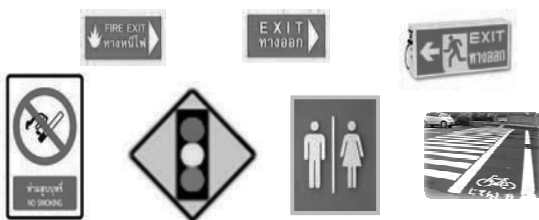
ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

บทอ่าน

เรื่อง ความรู้ในห้องเรียน

วันนี้เป็นวันหยุด เป้ และปิว ไม่ต้องไปโรงเรียนทั้งสองทำการบ้านเสร็จเรียบร้อย คุณพ่อและคุณแม่พาเป้และปิวไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง เป้และปิวดีใจมาก เมื่อมาถึงที่ห้าง เป้เกิดปวดท้องอยากจะเข้าห้องน้ำ ทุกคนมองหาว่าห้องน้ำอยู่ทางไหน คุณพ่อชี้ให้ทุกคนดูทางขวามือ “โน่นห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิงอยู่ทางโน้น เห็นป้ายเครื่องหมายสัญลักษณ์ไหม” ทุกคนมองตามพร้อมเดินไปจุดนั้น คุณแม่พูดว่า “แม่เข้าห้องน้ำ หญิงบ้าง ปิวไปเข้ากับแม่ไหมลูก” เมื่อทุกคนเสร็จธุระจากห้องน้ำแล้วก็พากันไปซื้อของตามต้องการจนครบแล้วจะกลับบ้านปิวพูดว่า “คุณพ่อขาทางออกอยู่ทางซ้ายมือคะหนูเห็นป้ายบอกไว้” ระหว่างทางที่ทุกคนเดินออกมาเป้มองไปเห็นป้าย เป้อ่านว่า “ทางหนีไฟ” และพูดขึ้นว่า “นี่ป้ายบอกทางหนีไฟไปทางขวามือครับ” ทุกคนมองตามที่เป้พูดพ่อพูดว่า “อ่านเก่งมากลูก” เป้ยิ้ม “พ่อๆ แม่ชอบห้านี้มากนะ ดูซิเขาติดป้ายห้ามสูบบุหรี่หลายจุดเลย แสดงว่า เขาห่วงใยสุขภาพของคนที่ใช้บริการที่นี่” แม่พูดกับพ่อ เมื่อถึงรถยนต์ทุกคนช่วยกันเก็บของจากรถขึ้นใส่ไว้ในรถ ทุกคนขึ้นรถพร้อมที่จะกลับบ้าน เป้พูดกับพ่อว่า “คุณพ่อครับป้ายบอกว่าทางออก และมีลูกศรตรงไปข้างหน้าแสดงว่าเราต้องตรงไปก่อนใช่ไหมครับ” ไซ้ครับเราวิ่งตามลูกศรทางออกไปก็จะเจอทางออกกลับบ้านเราลูก พ่อพูด เมื่อรถวิ่งออกจากห้างสรรพสินค้าสู่ถนนใหญ่เพื่อมุ่งหน้ากลับบ้าน ปิวพูดกับเป้ว่า “พี่เป้เมื่อวันพุธคุณครูปิวสอนเรื่องสัญญาณไฟจราจรว่าเราต้องดูสัญญาณไฟให้เป็นที่ไฟสีแดงให้รถหยุด ไฟสีเหลืองให้รถเตรียมหยุดหรือเตรียมไป ส่วนไฟเขียวให้รถไป แล้วเราต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจะทำให้เราขับซึ่รถได้อย่างปลอดภัยนะพี่เป้” “อ้อ! คุณแม่หนูเห็นทางม้าลาย ที่ให้คนเดินข้ามถนนอย่างที่คุณครูสอนมาเลยคะ” ปิวพูดกับแม่ แม่ยิ้มและพยักหน้ารับทราบ ทุกคนกลับถึงบ้านอย่างปลอดภัยและมีความสุขในวันหยุดนี้มาก

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๘

เติมข้อความ

คำชี้แจง   เติมข้อความตามรูปให้ถูกต้อง

๑.

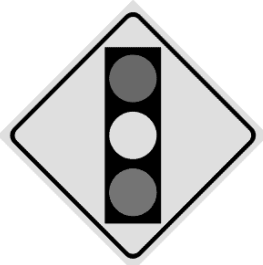
.....

๒.

.....

๓.

.....

๔.

.....

๕.

.....

๖. .....

๗. .....

๘. .....

๙. .....

๑๐. .....

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

๖. “ฉันทำมะม่วงกวน” คำใดเป็นคำนาม

ก. ฉัน

ข. ทำ

ค. มะม่วงกวน

๗. จากประโยค “เรานั่งดูรังกินน้ำ” ข้อใดเป็นคำกริยา

ก. เรา

ข. นั่งดู

ค. รังกินน้ำ

๘. ข้อใดมีคำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด

ก. “หนูทำการบ้านเสร็จแล้วค่ะ”

ข. “เธอมานี่ซิ”

ค. “เราน่ะ อายุก็ขวบแล้ว

๙. คำในข้อใด ไม่ใช่ คำนาม

ก. งูเหลือม

ข. หมู

ค. เहां

๑๐. คำใดเป็นคำกริยา

ก. เรา

ข. อ่าน

ค. หนังสือ

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เครื่องหมายวรรคตอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดเป็นประโยคขอร้อง
  - ก. เด็กๆ ต้องการไปทัศนศึกษา
  - ข. นักเรียนควรโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือ
  - ค. ขอความกรุณาเบาเสียงหน่อยครับ
๒. ข้อใดเป็นประโยคคำสั่ง
  - ก. จงปฏิบัติตามกฎ
  - ข. ข้าวฟ่างไม่ได้ร้องไห้
  - ค. นักเรียนไม่ควรพูดเสียงดัง
๓. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยค
  - ก. สุนัขเห่า
  - ข. คุณตาหกล้ม
  - ค. ร้องเสียงดัง
๔. “ใครทำน้ำหก” เป็นประโยคชนิดใด
  - ก. ประโยคคำถาม
  - ข. ประโยคบอกเล่า
  - ค. ประโยคขอร้อง
๕. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยคปฏิเสธ
  - ก. นุ่มไม่ได้ไปทะเล
  - ข. หนิงชอบกินไส้กรอกไม่ไหม้
  - ค. น้อยไม่อยากขับรถ

นกอีแจวกับนกกระยาง

ที่บึงบอระเพ็ดกว้างใหญ่ มีนกกระยางแม่ลูกคู่หนึ่งซึ่งหลงความงามปีกของตนว่าขาวสวยสะอาด แม่นกกระยางยอมตามใจลูก ไม่ให้ลูกต้องทำงานหนักเพราะกลัวว่าจะทำให้ปีกของลูกบอบช้ำและเลอะเทอะดำ ส่วนแม่นกอีแจวจะสอนให้ลูกของมันขยันขันแข็งอดทนมีความมานะพยายามและไม่ยอมตามใจลูก เมื่อกาลเวลาผ่านไป ลูกนกอีแจวกลายเป็นนกที่เข้มแข็ง ส่วนลูกนกกระยางเป็นนกที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้และอ่อนแอ วันหนึ่งในบึงเกิดพายุลมแรงมาก นกอีแจวแม่ลูกทั้งสองสามารถพากันบินกลับไปรังของมันได้ ส่วนลูกนกกระยางถูกลมพายุพัดจนปีกเลอะเทอะดำและบาดเจ็บ แม่นกกระยางคิดว่าต่อไปนี้เราจะต้องสอนลูกของเราให้พึ่งตนเองให้ได้

ข้อคิด ความขยันสามารถพึ่งตนเองได้

ตอบคำถาม

- นักเรียนคิดว่าแม่นกกระยางปฏิบัติกับลูกนกกระยางเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด
- การเลี้ยงลูกแบบแม่นกอีแจวนักเรียนคิดอย่างไร
- ถ้าให้นักเรียนเลือกที่อยากจะเป็นนักเรียนจะเลือกเป็นลูกนกกระยางหรือลูกนกอีแจวเพราะเหตุใด
- ข้อคิดจากเรื่องนี้ว่าอย่างไร

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้

ประโยค

ประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำต่างๆ มาเรียบเรียงแล้วได้ใจความที่สมบูรณ์

ส่วนของประโยค ทุกประโยคประกอบด้วย ๒ ส่วน

- ภาคประธาน คือ ผู้กระทำหรือแสดงกริยาอาการต่างๆ เป็นคำนามหรือคำสรรพนาม
- ภาคแสดง คือ ส่วนที่เป็นกริยาและกรรม ภาคกริยาเป็นคำที่แสดงการกระทำและสภาพของคน สัตว์ สิ่งของ ซึ่งเป็นประธานของประโยค ส่วนกรรมคือผู้ถูกกระทำ เช่น

ประโยค	ภาคประธาน	ภาคแสดง	
		กริยา	กรรม
นักเรียนกระโดด	นักเรียน	กระโดด	-
คุณแม่เย็บผ้า	คุณแม่	เย็บ	ผ้า
พี่ใส่กางเกงสีดำ	พี่	ใส่	กางเกงสีดำ

วลี คือ กลุ่มคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปเรียงกันอย่างเป็นระเบียบแต่ไม่ได้ใจความสมบูรณ์ เช่น เร็วเหมือนจรวด

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๑

ประโยค

คำชี้แจง เขียนพยัญชนะ ป ลงในช่อง หน้าข้อที่เป็นประโยค

๑. พ่อปลูกผักบุ้ง
๒. ไก่ขันทุกเช้า
๓. เร็วเหมือนจรวด
๔. คุณยายกำลังใส่บาตร
๕. หลวงพ่อวัดไร่ขิง
๖. จัดสวมเสื้อสีแดง
๗. นอนนอนหลับ
๘. วีระใส่กางเกงสีดำ
๙. ท้องฟ้าสดใส

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๒
เติมคำลงในประโยค

คำชี้แจง   เติมส่วนขยายประธาน กริยา หรือกรรม ในประโยคให้สมบูรณ์

ตัวอย่าง   สุนัข สีดำ กระโดดข้ามรั้ว อย่างรวดเร็ว

แรง

ตัวนี้ , มาก

ผู้ช่วยของฉัน , เก่ง

แต่เช้า

แก่ , ซ้ำ

คนใหม่

ของฉัน , เค็ม

เร็วเหมือนจรวด

๑. ฉันทิ้ง_____

๒. สมชาย_____เรียน_____

๓. สุนัข_____ดุ_____

๔. ลมพัด_____

๕. วิชานอน_____

๖. คุณครู_____สอนวิชาภาษาไทย

๗. เพื่อน_____ขอรับประทานไข่_____

๘. คน_____เดิน_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๑

ประโยค

คำชี้แจง เขียนพยัญชนะ ป ลงในช่อง หน้าข้อที่เป็นประโยค

๑. พ่อปลูกผักบุ้ง
๒. ไก่ขันทุกเช้า
๓. เร็วเหมือนจรวด
๔. คุณยายกำลังใส่บาตร
๕. หลวงพ่อวัดไร่ขิง
๖. จัดสวมเสื้อสีแดง
๗. นอนนอนหลับ
๘. วีระใส่กางเกงสีดำ
๙. ท้องฟ้าสดใส

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๒
เติมคำลงในประโยค

คำชี้แจง เติมส่วนขยายประธาน กริยา หรือกรรม ในประโยคให้สมบูรณ์

ตัวอย่าง สุนัข สีดำ กระโดดข้ามรั้ว อย่างรวดเร็ว

แรง

ตัวนี้ , มาก

ผู้ช่วยของฉัน , เก่ง

แต่เช้า

แก่ , ซ้ำ

คนใหม่

ของฉัน , เค็ม

เร็วเหมือนจรวด

๑. ฉันวิ่ง_____

๒. สมชาย_____เรียน_____

๓. สุนัข_____ดุ_____

๔. ลมพัด_____

๕. วิชานอน_____

๖. คุณครู_____สอนวิชาภาษาไทย

๗. เพื่อน_____ขอรับประทานไข่_____

๘. คน_____เดิน_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

นิทาน

เรื่อง หมาป่ากับลูกแกะ

ขณะที่หมาป่ากำลังกินน้ำอยู่ที่ต้นลำธารแห่งหนึ่ง แลเห็นลูกแกะเดินท่องน้ำมาแต่ไกล หมาป่าตั้งใจว่าจะจับกินเสีย แต่เมื่อจะกินคิดว่าจะต้องทำให้ลูกแกะเห็นความชอบธรรมของตนเสียก่อน เมื่อคิดดังนั้นแล้ว ก็ตรงเข้าไปด่าลูกแกะว่า “เอ็งนี่ชาติชั่ว เอ็งถือดีอย่างไร จึงมากวนน้ำกินของข้าให้ขุ่นเป็นตมไปดังนี้” ลูกแกะตกใจ ร้องตอบไปโดยชื่อว่า “ท่านจะว่าข้าพเจ้ากวนน้ำกินของท่านให้ขุ่นอย่างไรลูก เพราะน้ำในลำธารนี้ไหลจากท่านมายังข้าพเจ้า หาได้ไหลจากข้าพเจ้าไปยังท่านไม่”

หมาป่าก็แสลงหาความต่อไปว่า “เอาเถิดถึงเจ้าจะไม่ได้ทำน้ำขุ่นวันนี้ เมื่อปีกลายนี้ เอ็งก็ได้ด่าข้าเป็นนักหนา” ลูกแกะตัวสั่น ร้องตอบไปว่า “พุดโธ่เอ๋ย เมื่อปีกลายนี้ข้าพเจ้ายังไม่ได้เกิดมา เห็นเดือนเห็นตะวันเลย”

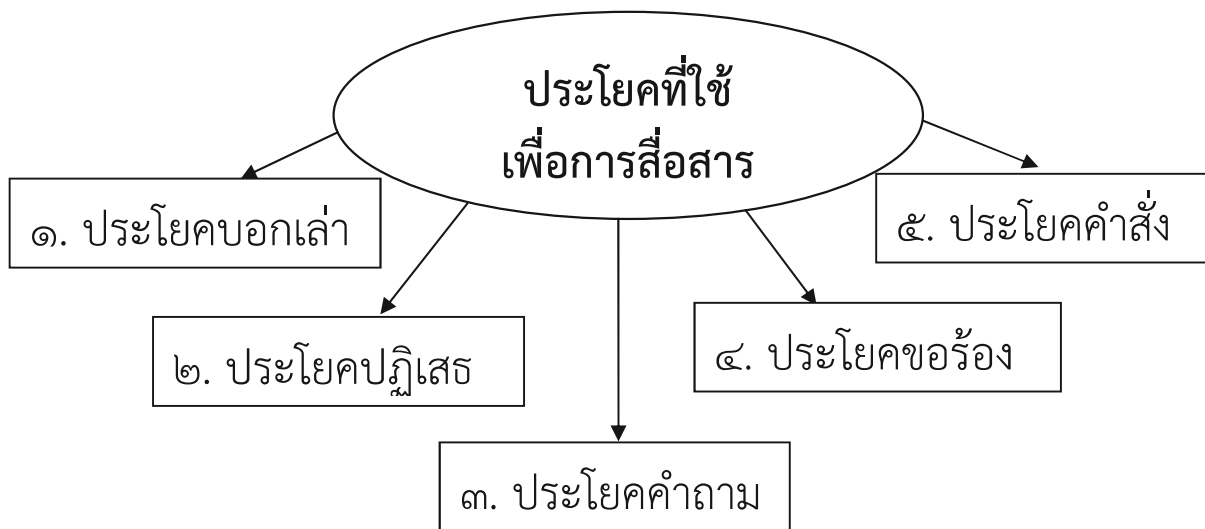
หมาป่าตอบไปว่า “เอาเถอะนะ ถึงเอ็งไม่ได้ด่าข้า พ่อของเอ็งก็ด่าข้า เอ็งมีความผิดเหมือนกัน จะมาต่อล้อต่อเถียงกันไปทำไม” ว่าแล้วก็ตะครุบลูกแกะเป็นอาหาร

มหาอำมาตย์โท พระยามะธาธิบดี สารท สุทตเสถียร

ใบความรู้

ประโยคที่ใช้เพื่อการสื่อสาร

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้

ประโยคบอกเล่า

ประโยคบอกเล่า คือ ประโยคที่มีใจความบอกให้รู้ว่าใคร ทำอะไร
อย่างไร เช่น

น้ำตกจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ

น้ำเต็มลำธารไหลไปยังปลายลำธาร

หมาป่ากำลังกินน้ำที่เต็มลำธาร

ลูกแกะเดินท่องน้ำมาแต่ไกล

ลูกแกะกลัวหมาป่า

ลูกแกะเถียงหมาป่า

หมาป่าตะครุบลูกแกะ

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๓
แต่งประโยคบอกเล่า

คำชี้แจง แต่งประโยคบอกเล่าจากคำที่กำหนดให้

๑. น้ำ

---

๒. ตะวัน

---

๓. สัตว์

---

๔. กิน

---

๕. อาหาร

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๓
แต่งประโยคบอกเล่า

คำชี้แจง แต่งประโยคบอกเล่าจากคำที่กำหนดให้

๑. น้ำ

---

๒. ตะวัน

---

๓. สัตว์

---

๔. กิน

---

๕. อาหาร

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

ประโยคปฏิเสธ

ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่มีใจความไม่ยอมรับ จะมีคำว่า
ไม่ มิได้ ไม่ได้ มิใช่ ไม่ใช่ อยู่ในประโยค เช่น

ลูกแกะไม่รู้จักพ่อของมัน

ข้าพเจ้ามิได้ทำน้ำในลำธารขุ่น

เมื่อปีกลาย ข้าพเจ้ายังไม่ได้เกิดมาเห็นเดือนเห็นตะวันเลย

ฉันมิใช่คนนิสัยพาลอย่างหมาป่า

ลูกแกะอยู่ปลายลำธารไม่ใช่อยู่ต้นลำธาร

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๕
ชนิดของประโยค

คำชี้แจง เขียนบอกชนิดของประโยคลงในช่อง หน้าข้อให้ถูกต้อง

๑. เขาไม่ได้ทำแจกันแตก

๒. เธอจะไปกินข้าวหรืออาบน้ำก่อน

๓. แม่จะปั่นน้ำแข็งใส่น้ำหวาน

๔. สาลี่ทำอะไรอยู่หลังบ้าน

๕. สุนทรีบอกว่าเธอว่ายน้ำไม่เป็น

๖. คุณครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์

๗. แม่ถามว่า “วันนี้จะกินข้าวกับอะไร”

๘. ลุงกับป้าพาไปกินก๋วยเตี๋ยวเรือ

๙. ปีนี้จะไปเข้าค่ายพักแรมที่ไหน

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบความรู้

ประโยคคำสั่ง

ประโยคคำสั่ง คือ ประโยคมีเนื้อความบังคับ หรือสิ่งที่ให้ทำ
จะมีคำว่า จง อย่า ห้าม ต้อง ฯลฯ อยู่ในประโยค เช่น

- อย่าเล่นไฟ
- อย่าวิ่งเล่นในห้องเรียน
- อย่าวิ่งเล่นบนอาคารเรียน
- จงแปรงฟันก่อนนอน
- จงล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
- ห้ามเดินลัดสนาม
- ห้ามทิ้งขยะบริเวณนี้
- ห้ามจับสัตว์น้ำบริเวณนี้
- ห้ามส่งเสียงดังในห้องสมุด
- ต้องช่วยกันรักษาความสะอาดห้องสุขา

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บทอ่าน

เมืองไทยใหญ่อุดม

เมืองไทยใหญ่อุดม	ดินดีสมเป็นนาสวน
เพื่อนรักเราชักชวน	ร่วมช่วยกันมุ่งหมั่นทำ
วิชาต้องหาไว้	เป็นหลักได้ใช้ช่วยนำ
ให้รู้ลู่ทางจำ	ค้นคว้าไปให้มากมาย
ช่วยกันอย่างขันแข็ง	ด้วยลำแข้งและแรงกาย
ทำไปไม่เสียดาย	แม้อาบเหงื่อเมื่อทำงาน
ตั้งนี้มั่งมีแท้	ร่มเย็นแน่หาไหนปาน
โลกเขาคงเล่าขาน	ถิ่นไทยนี้ดีงามเออ

หลวงศรณกิจวิฑูร, แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑, กระทรวงศึกษาธิการ

คำถามและการแสดงความคิดเห็น

จากบทอ่านเมืองไทยใหญ่อุดม

๑. “เมืองไทยใหญ่อุดม ดินดีสมเป็นนาสวน”

สิ่งที่แสดงว่าเมืองไทยอุดม คือสิ่งใด

ตอบ.....
.....

๒. “วิชาต้องหาไว้ เป็นหลักได้ใช้ช่วยนำ

ให้รู้ลู่ทางจำ คั้นคว่ำไปให้มากมาย”

สิ่งสำคัญจะใช้นำทางได้ คือ.....
.....

จะได้สิ่งนั้นมาโดย.....
.....

๓. “ช่วยกันอย่างแข็งขัน ด้วยลำแข้งและแรงกาย”

ช่วยกันหมายความว่า.....
.....

ช่วยกัน โดยวิธีใด.....
.....

๔. คนที่ “ทำไปไม่เสียดาย แม้อาบเหงื่อเมื่อทำงาน”

เป็นคนอย่างไร

.....
.....

๕. “ดั่งนี้มั่งมีแท้   ร่มเย็นแน่หาไหนปาน
โลกเขาคงเล่าขาน   ถิ่นไทยนี้ดีงามเออ”
โลกจะเล่าขานถิ่นไทยในด้านใดบ้าง

.....
.....

๖. บทร้อยกรองนี้ให้ข้อคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม เรื่องใด

.....
.....

๗. นักเรียนจะมือนาคที่ดี ถ้าปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

ใบความรู้

การใช้เครื่องหมายต่างๆ

อ่าน และสังเกตการณ์ใช้เครื่องหมายต่างๆ

๑. ๆ เรียกว่า **ไม้ยมก**

ใช้หลังคำหรือข้อความที่ต้องการให้อ่านซ้ำ เช่น

ง่าย ๆ   อ่านว่า   ง่าย - ง่าย

สุด ๆ   อ่านว่า   สุด - สุด

วันหนึ่ง ๆ   อ่านว่า   วัน - หนึ่ง - วัน - หนึ่ง

ไฟไหม้ ๆ   อ่านว่า   ไฟ - ไหม้ - ไฟ - ไหม้

๒. ๆ เรียกว่า **ไปยาลน้อย**

ใช้ละคำที่ทราบกันทั่วไป เช่น

กรุงเทพฯ   อ่านว่า   กรุง - เทบ - มะ - หา -
นะ - คอน

โปรดเกล้าฯ   อ่านว่า   โปรด - เกล้า - โปรด - กระ -
หม่อม

๓. ๆลๆ เรียกว่า **ไปยาลใหญ่**

ใช้ละข้อความข้างท้ายที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ซึ่งยังมีอีกมากมาย เช่น

เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม ฯลฯ
อ่านว่า เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม ละ
หรือ เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม และอื่นๆ

๔. ? เรียกว่า **ปริศน์** หรือ **เครื่องหมายคำถาม**

ใช้วางไว้หลังคำถาม เช่น

บ้านของเธออยู่ที่ไหน?

ใครมาส่ง?

(ปัจจุบันไม่นิยมใช้วางหลังประโยค)

๕. “ ” เรียกว่า **อัฒประกาศ** หรือ **เครื่องหมายคำพูด**

ใช้เขียนหน้าและหลังข้อความที่เป็นคำพูด เช่น

แม่บอกว่า “รักลูกทุกคนจ้ะ”

๖. ! เรียกว่า **อัศเจรีย์** หรือ **เครื่องหมายแสดงอารมณ์**

ใช้เขียนหลังคำอุทาน เช่น

โอี้โไฮ! ไชโย! แหม! ว้าย!

๗. ( ) เรียกว่า **นขลิขิต** หรือ **เครื่องหมายวงเล็บ**

ใช้ขยายข้อความ เช่น

กรุงเก่า (กรุงศรีอยุธยา)

เกษตรแฟร์ (งานตลาดนัดการเกษตรของมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์)

๘. - เรียกว่า **ยัติภังค์**

ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน เช่น

ยัติภังค์ อ่านว่า ยัด - ตี - พัง

ใช้ในความหมาย “ถึง” เช่น

๑๒ - ๑๓ ปี อ่านว่า สิบ - สอง - ถึง - สิบ - สาม - ปี

๙. ____ เรียกว่า **สัญประกาศ**

ใช้ขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญที่ต้องการเน้น เช่น

คุณครูพาพวกเราไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งถือว่าเป็นมรดก
ทางวัฒนธรรมของโลก

๑๐. / เรียกว่า **ทับ**

ใช้เขียนหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อย ออกจากจำนวนใหญ่
เช่น

บ้านเลขที่ ๙๘/๖๙ อ่านว่า บ้าน - เลข - ที่ - เก้า -
สิบ - แปด - ทับ - หก -
สิบ - เก้า

๑๑. . เรียกว่า **มหัพภาค**

ใช้กำกับอักษรย่อ เช่น

ป. คำเต็มว่า ประถมศึกษา

ฮ. คำเต็มว่า เฮลิคอปเตอร์

ต. คำเต็มว่า ตำบล

ถ.	คำเต็มว่า	ถนน
อ.	คำเต็มว่า	อำเภอ
จ.	คำเต็มว่า	จังหวัด
ส.ค.	คำเต็มว่า	สิงหาคม
รร.	คำเต็มว่า	โรงเรียน
พ.ศ.	คำเต็มว่า	พุทธศักราช
ร.ต.	คำเต็มว่า	ร้อยตรี (ยศทหารบก)

๑๒. , เรียกว่า **จุลภาค**

ใช้เขียนคั่นจำนวนเลข เขียนคั่นคำ เช่น

๑,๐๐๐ (หนึ่งพันบาทถ้วน)

๑๐๐,๐๐๐ (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

หนึ่ง , สอง , สาม , สี่ , ห้า

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๑

เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

คำชี้แจง เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอนและบอกวิธีใช้ให้ถูกต้อง

”	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
.	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
,	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
/	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
( )	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

“ ”	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม ฯลฯ
อ่านว่า เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม ละ
หรือ เด็กๆ ช่วยกันหิ้วมะขาม กระเทียม หัวหอม และอื่นๆ

๔. ? เรียกว่า **ปริศনী** หรือ **เครื่องหมายคำถาม**

ใช้วางไว้หลังคำถาม เช่น

บ้านของเธออยู่ที่ไหน?

ใครมาส่ง?

(ปัจจุบันไม่นิยมใช้วางหลังประโยค)

๕. “ ” เรียกว่า **อัฒประกาศ** หรือ **เครื่องหมายคำพูด**

ใช้เขียนหน้าและหลังข้อความที่เป็นคำพูด เช่น

แม่บอกว่า “รักลูกทุกคนจ๊ะ”

๖. ! เรียกว่า **อัศเจรีย์** หรือ **เครื่องหมายแสดงอารมณ์**

ใช้เขียนหลังคำอุทาน เช่น

โอี้โไฮ! ไชโย! แหม! ว้าย!

๗. ( ) เรียกว่า **นขลิขิต** หรือ **เครื่องหมายวงเล็บ**

ใช้ขยายข้อความ เช่น

กรุงเก่า (กรุงศรีอยุธยา)

เกษตรแฟร์ (งานตลาดนัดการเกษตรของมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์)

๘. - เรียกว่า **ยัติภังค์**

ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน เช่น

ยัติภังค์ อ่านว่า ยัด - ตี - พัง

ใช้ในความหมาย “ถึง” เช่น

๑๒ - ๑๓ ปี อ่านว่า สิบ - สอง - ถึง - สิบ - สาม - ปี

๙. ____ เรียกว่า **สัญลักษณ์**

ใช้ขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญที่ต้องการเน้น เช่น

คุณครูพาพวกเราไปเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งถือว่าเป็นมรดก
ทางวัฒนธรรมของโลก

๑๐. / เรียกว่า **ทับ**

ใช้เขียนหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อย ออกจากจำนวนใหญ่
เช่น

บ้านเลขที่ ๙๘/๖๙ อ่านว่า บ้าน - เลข - ที่ - เก้า -
สิบ - แปด - ทับ - หก -
สิบ - เก้า

๑๑. . เรียกว่า **มหัพภาค**

ใช้กำกับอักษรย่อ เช่น

ป. คำเต็มว่า ประถมศึกษา

ฮ. คำเต็มว่า เฮลิคอปเตอร์

ต. คำเต็มว่า ตำบล

ถ.	คำเต็มว่า	ถนน
อ.	คำเต็มว่า	อำเภอ
จ.	คำเต็มว่า	จังหวัด
ส.ค.	คำเต็มว่า	สิงหาคม
รร.	คำเต็มว่า	โรงเรียน
พ.ศ.	คำเต็มว่า	พุทธศักราช
ร.ต.	คำเต็มว่า	ร้อยตรี (ยศทหารบก)

๑๒. , เรียกว่า **จุลภาค**

ใช้เขียนคั่นจำนวนเลข เขียนคั่นคำ เช่น

๑,๐๐๐ (หนึ่งพันบาทถ้วน)

๑๐๐,๐๐๐ (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

หนึ่ง , สอง , สาม , สี่ , ห้า

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

นิทาน

น้ำหวานคิดใหม่

น้ำหวานเป็นลูกสาวคนที่สองมีพี่สาวชื่อน้ำตาล ซึ่งน้ำหวานจะอยู่กับแม่ ส่วนน้ำตาลได้ไปอยู่เป็นเพื่อนป่าพี่สาวของแม่อีกอำเภอหนึ่ง น้ำหวานเป็นเด็กไม่อยากไปโรงเรียนและเกียจคร้าน ส่วนแม่ของน้ำหวานเป็นคนดีและขยันทำงาน มีน้ำใจต่อเพื่อนบ้านมีอาชีพเป็นชาวสวนปลูกส้มโอ วันหนึ่งเมื่อแม่ของน้ำหวานกลับมาจากการนำส้มโอไปส่งขายให้แม่ค้าที่ตลาดกลับมาถึงบ้านตอนเที่ยงก็รู้ว่าน้ำหวานยังนอนอยู่ไม่ไปโรงเรียน “ทำไมน้ำหวานไม่ไปโรงเรียน” แม่ถาม “หนูไม่อยากเรียนหนังสือ” น้ำหวานตอบ วันหนึ่งแม่พาน้ำหวานออกไปเดินเล่นในสวนส้มโอที่กำลังเจริญเติบโตเต็มที่แม่พูดกับน้ำหวานว่า “การปลูกส้มโอที่จะให้ได้ผลดีนั้น เราต้องหมั่นดูแล รดน้ำหลายปี” แม่สอนน้ำหวานว่า “หนูก็ต้องขยันเรียนให้มากๆ เพราะการศึกษาก็เหมือนกับการปลูกส้มโอ” แล้วแม่ก็ชี้ให้ดูมดตัวน้อยและพูดว่า “หนูเห็นไหมว่ามดเหล่านี้พวกมันกำลังทำอะไรอยู่” น้ำหวานตอบ “เห็นจะพวกมันกำลังขนอะไรไปไว้ในใต้ดิน” แม่ตอบ “นี่แหละมันกำลังช่วยกันขนอาหารไปเก็บไว้กินหน้าแล้ง” น้ำหวานพูดว่า “พวกมันมีความพยายามมากนะคงต้องขนกันหลายเที่ยว” แม่สรุปว่า “มดมันเป็นสัตว์ตัวเล็กๆ แต่มีความขยันหมั่นเพียรมากพวกมันค่อยๆ ขนเพื่อเก็บไว้กินหน้าแล้งมันจะได้มีอาหารกินตลอดปีแล้วลูกละ” น้ำหวานเห็นด้วยกับแม่ที่ว่าเราเป็นคนย่อมนมีความคิดดีกว่ามด จากนั้นทุกๆ วัน น้ำหวานรีบทำการบ้านจนเสร็จอ่านหนังสือและเข้านอน น้ำหวาน

ตั้งแต่เข้าสู่วัยรับอาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหารเข้าแล้วไปโรงเรียนตลอดมา ในที่สุดน้ำหวานก็เรียนจบและสอบบรรจุได้ทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบล ใกล้บ้านเธอยังคิดถึงคำสอนของแม่เสมอ เธอยังเห็นด้วยว่าความเกียจคร้าน เป็นสิ่งไม่ดี

นิทานเรื่องนี้ได้ข้อคิด ความขยันหมั่นเพียรสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คำถามและการแสดงความคิดเห็นจากนิทาน

น้ำหวานคิดใหม่

๑. ทำไมน้ำหวานจึงไม่ยอมไปโรงเรียน
๒. ทำไมแม่จึงบอกน้ำหวานว่าการศึกษาเหมือนกับการปลุกส้มโอ
๓. แม่ชี้ให้น้ำหวานดูอะไร
๔. จากนิทานเรื่องนี้ นักเรียนได้รับความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมเรื่องอะไร
๕. นักเรียนคิดว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรกับพ่อแม่จึงจะเป็นเด็กดี

ใบงานที่ ๑๒

เครื่องหมายวรรคตอน

คำชี้แจง เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอนและบอกวิธีใช้ให้ถูกต้อง

-	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
!	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
?	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
๑	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

๑	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
๒.๓.๔	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๑

เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

คำชี้แจง เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอนและบอกวิธีใช้ให้ถูกต้อง

”	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
.	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
,	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
/	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
( )	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

“ ”	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๒

เครื่องหมายวรรคตอน

คำชี้แจง เขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอนและบอกวิธีใช้ให้ถูกต้อง

-	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
!	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
?	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
๗	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

๑	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____
๒.๓.๔	เรียกว่า	_____
	ใช้สำหรับ	_____

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๓
เครื่องหมายวรรคตอน

คำชี้แจง เขียน ✓ หน้าข้อที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง
เขียน X หน้าข้อที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง

๑. _____ เห็นข้างซ้ายๆ ตามข้าง
๒. _____ โอ้ย ? ปวดนะ
๓. _____ รถยนต์คันนี้ราคา ๑๗๙,๐๐๐ บาท
๔. _____ กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่เจริญมาก
๕. _____ ชิงชัยสูง ๔ ฟุต (๑ ฟุต = ๓๐ ซม.)
๖. _____ เสียงพีๆ หัวเราะชอบใจ
๗. _____ “โตขึ้นหนูอยากเป็นครู” หนูดีบอกคุณตา
๘. _____ ทลาย มีความหมายว่า (แตก กระจาย พัง)
๙. _____ คำว่าหัตถกรรม อ่านว่า หัด - ถะ - กำ
๑๐. _____ โอ้อโฮ ! ดีจังเลย

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เครื่องหมายวรรคตอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยคปฏิเสธ

- ก. นุ่มไม่ได้ไปทะเล
- ข. หญิงชอบกินไส้กรอกไม่ไหม้
- ค. น้อยไม่อยากขับรถ

๒. ข้อใดใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ไม่ถูกต้อง

- ก. โอ้โฮ!
- ข. ว้าย!
- ค. ดีใจ!

๓. ข้อใดเป็นประโยคคำสั่ง

- ก. จงปฏิบัติตามกฎ
- ข. ข้าวฟ่างไม่ได้ร้องไห้
- ค. นักเรียนไม่ควรพูดเสียงดัง

๔. ข้อใดเป็นประโยคขอร้อง

- ก. เด็กๆ ต้องการไปทัศนศึกษา
- ข. นักเรียนควรโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือ
- ค. ขอความกรุณาเบาเสียงหน่อยครับ

๕. น้อยพูดว่า ฉันรักประเทศไทย ควรใช้เครื่องหมายวรรคตอนในข้อใด จึงจะถูกต้อง

- ก. -
- ข. ( )
- ค. “ ”

๖. ไฟไหม้ๆ ข้อความนี้อ่านว่าอย่างไร
- ก. ไฟ - ไหม้ - ไฟ - ไหม้
  - ข. ไฟ - ไฟ - ไหม้
  - ค. ไฟ - ไหม้ - ไหม้
๗. “ใครทำน้ำหก” เป็นประโยคชนิดใด
- ก. ประโยคคำถาม
  - ข. ประโยคบอกเล่า
  - ค. ประโยคขอร้อง
๘. ข้อใดเป็นประโยคบอกเล่า
- ก. คุณพ่อไม่ได้ไปเยี่ยมคุณย่า
  - ข. กรุณาพูดเบาๆ หน่อย
  - ค. คุณพ่อไปเยี่ยมคุณป้า
๙. “บ้านของฉันอยู่กรุงเทพฯ” เครื่องหมาย ฯ มีชื่อตามข้อใด
- ก. ไปยาลน้อย
  - ข. ไปยาลใหญ่
  - ค. ไม้ยมก
๑๐. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยค
- ก. สุนัขเห่า
  - ข. คุณตาหกล้ม
  - ค. ร้องเสียงดัง
-